

DÜSEVNI LISZT

Mészecsne verszke novine.

Vu iméni překmurszke evangelicsanszke sinyorije
reditel i vödávník: Fliszár János, Murska Sobota.

Rokopiszi sze mörejo v
:: Puconce posílati. ::

Cejna na cejlo leto 20 din., v zvönsztvo 30 din., v
Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.
Naprejplacsiło gorivzeme vszáki ev. düh. i vucsitel.
Csek racsuna st. 13,586; imé „Düsevni liszt“ Puconci.

**„Kak nezbrojene szo szôdbe
nyegove i nenaszledjene poti
nyegove!“ (Riml. 11, 33.)**

Dvá dnéva po Szv. Trojsztva nedeli,
na steroy szmo zgoránye epistolszke recsi
szlihsali vu cerkváj, sze je i pri nász po-
szvedocsilo szrdcé i obíszti prehodécsov
ômurnosztjov: kak nezbrojene szo szôdbe
nyegove i nenaszledjene poti Bo'ze, kí
lúcsa tocso, kak drumble (Zolt. 147, 17),
koga rêcs szlápi oprávlajo (Zolt. 148, 8),
pri kom nega nikâ nemogôcsega (Lk. 1, 37.)

Nase lübléne, lêpe rojsztne krajíne
nájródovitnési tao je jun. 5. zadvecsara
tocsé i szlápa nezgovorna pogübelcsina
pováliła, szkoron vnícsila. Bodonszke i
Püconszke fare bôksa polovica je szamo
szejala, ali nebode 'zenyala (Mik. 6, 15),
vu vrémeni brátve ino 'zétve vezéla pē-
szem vöosztáne (Es. 15, 9), ár nede nikâ
v skednye szprávlati. Nede krúha za cslo-
veka, nê szemena za szejanye, nega krme
za 'zivíno. Kvár sze niti nedá goriceniti,
escse véksa bode szúkesína i záto je cág-
loszt i dvojnoszt obszêla lúdi.

Ah pa kak obilna i lêpa vüpanya
szmo meli letosz k-nasim pôlam. Radüvalo
sze je nam szrdce, gda szmo sze zgled-
noli na lübléne táble pseníc-'zít, na szado-
veno drevje-gorice. Vüpali szmo sze po
predlánszkoy povôdni, po lánszkoy kügi,
i szlaboj 'zétvi zdâ taksega blagoszlova,
kaksi nam je 'ze dugo nê prisao v tao.

Márno vüpanye, prerano veszeljé! Vu fr-
tao vöri je vsze vesz opüsztseno! Náraszi
vu vrtaj i szprotolesnyemi szajenyi sze
prav meszto nepozna, szadoveno drevje-
gorice szo navékse opüsztsene, lisztja i
száda nega na drevji; i ka je nájtovecs
i záto ná'zalosztnése: meszto drágoga
szilja szo nam osztala püsztna sztrnyiscsa.

Tocsa i szláp szta nájvéksiva vdárca,
steriva znáta doszégnoti polodelce, záto
sze dosztójno plakajo i sztarajo nasi de-
lavni mő'zje i pascslive 'zene.

Té velki vdárec i to grozno opüszts-
senyé bojdi nam predvszém znaménye na
to, kâ vídimo i cstémo vu novinaj, ka
blúzi i dalecse od leta do leta sze szka-
'züjejo zvönrédni dogodki, prôti sterim je
vezdásnyi, na kultúro i znánoszt szvojo
gízdav cslovek szplôh nemocsen i brezi
pomôcsi. Te nájvisisi notri szégne vu do-
godke lúdi i nyim szveklo naznánya, ka
je On vszamogôcsi, i vsze lehko doprine-
szé, ka scsé.

I sze tak vídi, ka vezdásnye cslove-
csansztvo eto prevecs potrebúje. Vzemimo
li polodelca. Cslovek szvojemi deli, vr-
losztí prpíszúje szkoron vsze i mízli, ka
jus má do tisztoğa, ka bi Bo'zoy vszamo-
gôcsnosztí, dobrotívnosztí i miloscsi mo-
gao hváliti. Vedno vecs sze ji obrácsa
vkrâ od Bogá, z-szvojim 'zivlenyem ospo-
távajo nyegovo volo i zákon, za vzéta
dobra hváłodávanye zaosztáne. Be'zijo od
ráne ütře do késznoga vecséra za zemel-
szkimi i komaj májo cajt, naj na Bo'zi

dén na Nyegovo pozávanye vu nyegovo hižo prídejo. Bože hiže szo escse k-tém bole prázne, këm véksi je blagoszlov na poláj.

Dönok pa ni tiszti, steri obarvani osztánejo od rázloczni vdárcov, najneprá-vijo z-farizeuskov gízdosztjov, ka szo oni toga vrèdni. Pròttomi gda od vdárcov-ne-vol szvoji blíznyi szlíhsajo, naj sze molijo: Bôg, szmilűj sze meni grehnsníki! Neszpó-zábmo sze z-Krisztusovoga opomínanya: „... „stímate, ka szo eti Galileánci kri-vicsnèsi bíli od vszè drůgi Galileáncov, ka szo tá pretrpeli? Ali oni deszét i oszem, na stere je szpadno türen vu Siloi i bujo je je; stímate, ka szo tē véksi grēhnsnicke bíli od vszè lűdi prebivajőcsi v Jerusálemi? Nē, velim vám; nego, csi sze ne povrnéte, vszi tak prèdete.“ (Luk. 13, 2, 4, 5.)

Eta neszreca nasz tűdi na lűbéznoszt blíznyega opomína. Naj híti na pomőcs vszáki tomi potrebűvajőcsimi. „Csi trpi edna kotriga, vkűp trpíjo vsze kotrige.“ (I. Kor. 12, 26.) Ovo eta kotriga, stera trpí, je Bedonszke i Puconszke fare vék-sa polovica. Ví ove kotrige, stere vídite nevoló, szlíhsate jaj, neobrnte vkrá vasi őcsi, nezateknite vasa vűha, naj sze gene vase szrdce na szmilenoszt i rőka na po-

mőcs. Szrmák naj tűdi dá, ár od nyega szrmaskèsi tűdi jeszte. Drűgocs je zadosz-ta, csi vszáki z-visesnyega szvojega darű-je, zdá obri szvoje mőcsi mőremo darűvati.

Navcsimo sze dolipovedati. Bojdi nas mao zmernèsi; bojdi nase oblekávanye prosztése. Nebojdmó robi vezdásnyega norlavoga divata. Nasa vűzývanya orètsimo, ali nihájmo tá szploh. Jeli mámo zroke i prílike na to, ka sze vszáko nedelo eti-tam dűsi-tèli skodlűve veszelice drűzijo? Na tákse bi sze nam prílike i zrok jedíno na jeszén kázao, gda bi zdravo i szrečno z-nasi pól Bo'zi blagoszlov notri i vkűper-szpravili.

Priblízavajte sze k-Bôgi i priblízavao sze bode k-vám. Ponízte sze pred Gosz-podnom i zviszi vász. (Jak. 4, 8, 10) Vű-pajte sze vu Nyem, ár On má szkrb na hráno i oblėko vazo (Mt. 6, 25—34.) i veren je Bôg, ki nenihá vász szkűsávati vűse, kak morete prenosziti. (I. Kor. 10, 13.)

Pravoslavni odgovor na pape'zko encykliko.

Za volo vjedínanya vszè krsztsanov szo v Stockholmi, potom v Lausahniji konferencije drűzáne, na steri szo zvőn r. kath. cėrkvi vsze ove

Podlízstek.

Patikáriusova biblia.

(Z-verepregányanya vrėmena.)

(Po Luther drűstvi z-vődáni kníg pízao i po-szlovenco FLISZÁR JÁNOS.)

Lipphárd Mihály je v-teske mízli vtonyen szeo k-sztołi. Nakrátci je szpovedao famlłiji ta zgodjena i nē je zatájó i tő, ka vu etom neprá-vnoszt csinécsem preiskávanyi pápincov pre-gányanya vídi prőtłi szebi. Po vecsérji je notri prisao Ferenc tűdi. Hitro szo doli zrámalı szto, pred famlłio szo djálłi biblłio, potom szo szı na molítev szklűcsılı rokė. Lipphárd je gorpoiszkao peszem. Porėdi nyim je naprė „pravo ki tak szo pobo'zno popėvalı:

„Ah Bôg! poszlűhał nász v-nasoj 'zaloszti, Nė daj nam vcagati v-velkoj 'zukoszti:

Tı znás nas krűz, v-kom nász drűzıs: Szmilűj sze, i daj sze nam ga rėsiti.“

Pomali sze je pozdigávala peszem. Z-stiraj vűszt vkűpglaszno je napunila cėło hižo. I kak je zunėcs donıła, tak je zuno'zna cėrkev posztála ona málı szfeobana hi'zicska. Med szpėvajőcsimi je pősztao On tűdi, ki je pravo: gde sze dvá, ali trıjė vu mejem imėni vkűper szpravıjo, tam szem i jasz tűdi.

Po popėvanyi je za biblłio szėgno Lipphárd. 16-tı tao naszledűje, v-sterom Krisztus od krűza prorokűje szvojim vucsenikom. Poszlűhsajte z-paz-kov. „Eta szem vam gűcsao — ercsė Krisztus — naj sze ne szpácsite. Z-szpravıscs vász vő zgonı-jo ali prıde i vőra, da vszáki, ki vász buje, bode stımao, ká Bôgi szlűzbo vcsinı. I eta vcsinıjo vam zátó, ká szo nėpoznalı Ocsó, nıti menė.“

Dveri szo sze z-szilnim porınenyom gori ődprle. Na prági je v-csarni gvant oblecseni cslo-

krzsztianszke cérkvi taovzelé. Té konferencije szo tak velkoga nászleda bilé, ka je rimszi pape'z za potrešno dr'zao edno poszebno encykliko (Mortaliū animos) vōdati, datikajōcso sze vjedinya krsztianov. Na to pape'zovo encykliko szo vrēden odgovor dāli Nemcsije i drūgi protestanszki erszāgov vodilni evang. mō'zje. Tak i z-sztrāni pravoslāvne cérkvi je dōbo odgovor pape'z i to od metropolita Germanosa. Té odgovor eti objāvimo.

1.) Po rimszkom pāpijvōdāna eta encyklika nāsž je rāvno nē nečasano naisla. Csakale, szōmnile szo sze toga 'ze naprē vsze one cérkvi, stere szo sze za krsztianov eden k-tomi drūgomi pribli'zāvanya i vjedinyanya mogōcsnoszti volo trūdile. Vu Stockholmi, szledi v-Lausanni dr'zāne konferencie szo po cēlom szvēti tak veliko intereszēranye zbūdila — ka je etakse na krsztianov vjedinyanye cilajōcse gibanye zagvūsno mōglo zbūditi Rīma nemirovnoszt i bojazen. Té nemirovnoszti, bojazoszti prvi zrok je té, ka sze je tō delo nē zadūsilo, steroga sze je Rim od zacsētka mao trōstao i zāto nē steo v-nyem tāla vžeti, ār je miszlo, ka sze brezi nyega cēla akcija zasztāvi; te drūgi i nājvéksi zrok je pa tō, ka tō plemenito namenyāvanye je na nāglasz naislo, tō je tō, za prav szo je szpoznali i prevīdili nē szamo nekatholicsanszki verniki, nego v-nyūvoj ovcsārnici bodōcsi tūdi.

Mi szmo 'ze naprē obcsūtili tō nyihovo bojazen z-oni pogucsāvany, stere szmo z-kath.

cérkvi voditelmi nadallāvali i kī szo 'ze naprē prōti pravli z-katholicsanszke cérkvi sztrāni kaksemikoli pribli'zāvanyi (intranszīgencij). Vīdili szmo nyi bojazen z-Officiū sacrum (katholicsanszki csaszopīsz) ali szī po Rīma vōdānom z-nāvoda pisza, steri 'ze naprē pōt priprāvla vszākoj pape'zovoj encykliki, okrō'znici, stereo on vōdati namenyāva. Tō bojazoszt je ocsiveszno vōpokāzao Rim po pāpi vōdānoi nāsžlednyoj encykliki, gde etak pise: „To pribli'zāvanye z-taksov žilavnosztjov, gednosztjov odprāvalo, stera doszta katholicsānov tūdi z-szeb m vneszē, zapelāvajo je z-tēm trōstem, ka je na tākse vjedinyanye pripelājo, stereo sze bode z-kath. cérkvi 'zelēnyom glihalo.“ Tō edno je isztina, ka nika nemre prōti sztānoti dūha gibanyi i zasztaviti one pravice, stere lūdi szrdcā i dūse navdēhnejo i navdūsāvajo, nāimre od szvetovne bojne vrēmena nē.

Rim je vszēm onim protivnik, tō je tō katholicsanszke cérkvi oblāszt, koga navdūsāva prāve krsztianszke idee oblādnoszti trōst i zāto grmī i bliszka sztrēle mecse, ogen szicse imenūvana encyklika prōti nyim. (Tak je bilō vszīg-dār, gda sze je eden vu dobrōti plavajōcsi rēd bojao za szvojo dobrobodōcsnoszt. Vīdi Jeruzālema visesnye pope proti Krisztusa nāvuki; pri vere reformātorov vrēmeni Rīma zburkanye. Bojijo sze za szēbe i zāto zadrgāvajo szvekloszti zhājanye. Red.)

vek sztao, v-rōki mālō palico dr'žécsi, na glāsž szkricsi: — vu imēni Nyih Velicsansztva kralā, Lipphārd Mihály patikārus menē naszledūjte!...

Oblēdo je, kak mrtvec, Māri mati i Katika szta globoko szcvīlile i tūdi z-meszta szkocsije. Ocsi szo nyīma meglēno glēdale na prīsavce, sztrāh je je obvzēo, drgetale szo vu cēlom tēli. Ferenc je z-krvāvimi ocsāmi szkocso gori, z-tēlom sze je na edno ramo naszlonō, z ovov je pa sztolec popadno i protio sze je prīsavci. Li szamo Lipphārd je osztao miroven. Pomali, plemenito je sztano gori i z-glāvōv kīvao tūhinci, tak da bi pravo: no eti je te pēti!

— Ka scsēte? — pīta ōmurno.

— Zapoved szem dōbo, nāj Lipphārd Mihālya dojasztāvim, — je bio odgovor.

— Zakā? Nē szem robo, nē szem vmōro nikoga... z-kēm me tak tō'zite?

— Z-tēm, ka pri familij evāngelijom cstēte.

Lipphārd je vkūper loscso z-d'anami, sūrke przi szo sze nyemi vō napnole od nāturnoszti. V-globoko donēcsem glāszi sze nyemi je nazāzadr'zāvajōcsega csemēra ogen nēto. Cēli cslovek je strmécsi ognenik bio, kak gda sze nyegove z-szilov nazāzadr'zāvajōcse mocsi zbūdjavajo i z-opūscaāvanyem protijo nemecsniū szvojim elementom, govorēcsi: csteo szem szvēti evāngelijom, — i vszāki dēn ga cstēm. Vō mi vrēzte jezīk, vō mi szpīsztite ocsi. Na kōlinej klecsēcs molim vszāko gojdnō, vecsēr, tak mi odszēkajte nogē, rokē, nāj nemorem klēcsati, rōk szī vkūper djāti... Ali ka tak scsēte?... Eto je moja hīza i moja hīza je z-ednim moja cērkev. Zvōn Bōga sto zapovedāva eti?... Sto nam more prepovedati, nāj nenaszīsāvamo, nenapājamo 'zējajōcse szvoje dūse z-one vretīne pītvinov, stereo pomenkani na otāvlyanye potrebūjemo?... Koga rōka proba eszi szēgati, sto nam scsē z-rōk odtgrnoti nas drāgi kīncs, tō szvēto biblio?...

2.) Nad enciklike zdr'žetkom sze nika ne-
csüdűjem. Dvakrat, trikrát szem jo precsto. Vsze
'ze dobro znáne i poznana dela szem najsao v-
nyê, rôvoga nika nê. One iszte dűhovne szla-
boszti i argumentume, Bo'ze oznanoszti pravíc
vűpžgróžanye, zmêsančov po pápe'zaj gor posz-
távlenim ponávleniom: Rimszka vera je jedino
zvelicsitelna, — vsze drűge naszkvarjênye pelajo.
Tak da bi ona bila Bo'ze milosztse monopo-
lium (?)! Od toga szo nika vecs hűsega nê csi-
nili vu Zvelicsitela vrêmeni Farizeusje, gda szo
szamo szvojim vernikom zahtêvali Bo'zo miloszt
i nebeszki ország. Vsze one, ki sze nedr'žijo vu
pápe'za ovcsárnico, niti na tő nedr'žijo prisztolne,
ka bi je vu Bo'zo miloscsa porácsali. Nebesz-
koga országa klűcsov zemelszki nadzornik je
vőzapré z-nebész (?) (Tak vcsi od lűbézni blűz-
nyega, tak naszledűje Krisztusa navuk. „Lűbte i
nepriátele vase, dobro csinte onim, ki vasz
preganyajo“ nyegov zemelszki namesztnik. Red.)

Li szamo taksi szo naisli eto encikliko z-
tűznosztiťov prijéti, ki szo szí mogűcse od toga
premisłávali, ka mogűcse vezdásnyega Rima
utramontán (zagrižene) kűrie rob de sze me-
nye intránszigesni (protívni) (?) dr'zao. Vszigdar
szem sze csűdűvao, gda szem vido, ka sze med
krsztsanszskimi bratmi mojimi náidejo táksi, ki
tak mįszlijo, ka z-engedűvanyem, ali Rimi po-
nűdjenimi podpűsztkimi nyega na prerazmênye,
na krsztsanszsko previdênye pripelajo. Nigdar

nê? Rima prvo i szlédnye zahtêvanye je ne-
vkleknyeno, brezpogojno vdánye pred Krisztusa
zemelszki namesztnikom i do te nájmnêse
piknyice szprijétje Vatikána ravnanye. »Vu Krisz-
tusa etoj cêrkvi, stera szebé za jedino zvelicsi-
telno právi, niscse nemre bidti i osztáti, ki ne-
pripozna za Petra pohodnike zváni mő-
zov visoszt i szupremacie i nyim sze ne-
podvrže.«

3.) Necsűdűjem sze nad enciklikov i te,
gda od toga pise, kakda bi biłő mogűcse delati,
da sze rázlocsne cêrkvi edna k-toj drűgoj bli-
zajo i vjedinajo.

Pőleg Rima vcsenyá zvűn nyihove csrède
szamo zablodjeni, krivoverci jesztejo, krive vere
jeretniki; jedina pőt, stera te zablodjene nazáj
pripela v-ovcsárnico je povrnênye, »krsztsanov vje-
dinanye je li tak mogűcse, csi vszi oni, ki szo
sze od té cêrkvi odsztránili, sze nazá povrnêjo v-
jedino zvelicsitelno cêrkev« (?) Z-toga sze za-
doszta razmíti dá, ka zaká sze trűdi Rim nateli-
ko, naj drűge vere vernike k-szebi more zagnűti.

Ka Rim nakeliko postűje drűgi verníkov
dűhovno stűmanye, princípiume, tő nam szvedo-
csi uniatizmus (tő je tő one cêrkvi, vere, stere
szo sze vu zhodni cêrkvaj podvrgle Rimi.) Vu
mįszli Rim obecsa postűvati i vu neodvisenoszti
dr'zati nyihove cêrkevne návade, szpomenke, steri
sze 'znyim vjedinajo i pápo vísoszt, supremáció
i nezmotlivoszt szpoznajo. Ali uniatizmusa dűhov-

Tűhíneć je nemáratno odgűvoro: — Bar-
biáno grofa rōka. Eto máte szkoncšanye. Dnez
opoldné je prepovedao vu sztanyáj evangelioma
csenyé, szigurno mi je zapovedao, naj vgresêse
prednyega priženém.

Lipphárd je precsto pįszmo. Obracsao je
je i szpogledno z-kre lève, z-kre dêsze sztráni,
pacsat tűdi — potom pa tak, da bi ga vő od-
mênili, sze je naednők potihšao.

— Právda je právda, ne sztánem prűti.

„Zena liki oranyena zvırina szcvili i zácsa
hrípaci — Mihály, nepűsztim te!

— Drágí apa nepovrízte nász eti! . . . szku-
zila sze je Katika.

Vu Ferencsa rami szo sze nadűle 'zile, ali
Lipphárd je v-nyegove ocsi vrgao pogléd, z-tero-
ga je on vőprecsto, ka tű nega szili meszta.

— Nepűsztimo te! cvili nadale 'zena i od
nepriszebnoszti pred Lipphárda nogé vűp szpádne.

On je jo gori zdigno, trűstajűcsi, govorio:
— Vszáka dűsa visisoj oblászti pokorna bojdi! . .
Bűgao bodem i vűpam sze, ka je Bűg pravics-
nêsi od ti zemelszki zmo'zni! . . . Edno rokű je
proti Ferenci vtűgno vő: — Moj szin, na tébe je
zavűpam, boj nyłh varitel. Z-tov drűgov rokűv je
pa k-szebi obino dvê szkuzécšivi 'zenszki. — Bűg
z-tebom Mária! — Bűg z-tebom Katika! — K-
koncovi sze je k-Barbiána csloveki obrno govo-
récši: — hodva! . . .

Zdà je prisla edna táksa vőra, vu steroj
cslovek z-ednim cêlim letom bole obsztara. Dűsa
deszetine pre'zivé i blűze prűde k-Bűgi.

Cágloszti grozni vihérje sze potihšajo i tű-
ha mirovnoszt obszède po zburkanyi nase szrdcé.
Vő szo poiszkalí trűstajűcse prűlike i vu vszáki
govor szo notri prikapsili Bogá szveto imé. I
tak szo szamo naednők v-pamet vzéli, ka szí ne-
zgovárjajo, nego Bogá molijo.

nike v-Rimi v-ultramontán dŰhi osznávlaŰo, steri gda domŰ prŰdeŰo kath. cŰrkvi szpŰmentke, nŰvade szpelajo notri. V-tom tŰli je zadoszta poglŰdnŰti edno nevŰedinano zhodno i edno z-Rimom vŰedinano, preci napamet vzememo te veliki razlocsek, ka Rim katholizŰeranye znamenŰje. NemŰara, neglŰda ni vrŰmena, ni skŰeri, jedino li szamo cil drŰzi pred szebom.

4.) Ka je tak pŰn-krsztsansztva delo? Na dela presztor sztŰnŰti, z-duplinszkov energiov vkŰppobratŰi vsze szvoje mocsŰi, z-drŰzŰnyem konferencij, agitŰeranyem vu csaszopiszaj i z-drŰzŰnyem kongreszov, siriti tŰo ideo med krsztsanszkimi nŰrodmi. Csi sze pŰpa z-enciklikami nemŰdi szvoje vernike odtoga obarvati, pŰnkrsztsanov dŰz-noszt je tŰo ideo vu nŰjvŰeksoj meri provokŰalivati, propagando rŰditi, da tŰe vernike oszlobodi z-robsztva i pripela je k-szlobodscsinŰi, stera sze BoŰzi szinŰv dosztŰaja. Li tak de mogŰcse nŰvo-ga Babilona sztenŰ szporŰsiti na steroga rŰsi i sztr-tini sze mŰ mŰ vszŰ krsztsanov szvŰta mati cŰrkev pozdignŰti, stere fundamentŰi kamen nŰ pŰpa, nego GoszpŰn Krisztus bode. GERMŰNOS Űrsek.

Evangelicsanci v-SzibŰeriji.

Vu konca nemajŰcsoj SzibŰeriji, gde je z-nasi vojnŰkov velika vŰoŰzina, kak zarobleniki hodila, tŰdi jeszteŰo evangelicsanci. NŰ dŰvno je Dr. Mayer Moszkve evang. pŰspek vŰdao edne kniŰe. Mayer je v-SzibŰerije edaom tŰli od mŰjusa 30. do aug. 23. potŰvao i drŰzao cŰrkevno vizitŰcio.

PregovŰri MŰri mati: — csinmo tak, kak je ocsa meo segŰ. Pri velki vdŰrcaj pravmo biblinszke versuse i pravmo je tak dugo, dokecs sze nam dŰsa nepotrŰsta.

Ferenc je na LipphŰrda meszto szeo. Potom pa da je biblio BarbiŰana porkolŰb odneszao, tak napamet je pravo vecsŰr gori precsteti biblinszki versus: »Z-szprŰviscs vasz vŰo zgoniŰo; ali prŰide i vŰora, da vszŰki, ki vŰasz buje, bode stŰmao, kŰ BŰgi szlŰŰzbo vcsinŰi. I eta vcsinŰiŰo vam zŰto, kŰ szo nŰ poznali OcsŰ, niti menŰ!« . .

'Zenszko je li hitro oblŰdao jocs i boleznoszt. Na molŰtev vkŰpdjŰne rokŰe je proti nŰbi zdignŰla i glaszo je prŰvŰila: — nepoznajo OcsŰ, niti OdkŰpitela, Jezus Krisztusa! . . . I szkuzŰcs sze je na szto pokrŰla z-glavŰv. (Dale.)

Od Ural breŰzine do Bajkal jezere, pŰse te imenŰvani pŰspek, szem 11684 km. potŰvao po 'zeleznici, 2322 km. na hajŰvi po tekŰcsi vodŰj, 1500 km. na automobili i 702 km. na kŰlaj. Pogledno szem 19 evang. gmajŰ. 44-krŰt szem drŰsao BoŰzo szlŰŰzbo v-nemskom, lett. i ruszuszkom jeziki. Med tŰem potŰvanyem szem 212 decŰ okr-szto, 297 konfirmŰlivao, 49 pŰr hŰznŰkov zdao i jŰko doszta vernŰskom szpŰved obszŰŰzo vŰo. TŰe goszp. pŰspek vu vŰdŰni knigaŰ doli szpŰseje i tŰo, gda i odkud szo sze preszelili vu SzibŰerijo evangelicsanci? Ti prvi szo bili SzŰdie zarobleni vojnŰci 1725-tom leti. OkŰli 1740-toga leta, gda je v SzibŰerie tekŰcsaj zlŰto i szrebro nŰjdeno, szo vu vŰksi csuporaŰ prihŰjali z-domovine szvoje vŰpregnŰni fini, eszti i lettje, stere szo ruszki cŰrovje v-SzibŰerio preŰnali, za kŰksega poliŰcsnoga zroka volo. Priszelilo szo Űt je doszta vu preminŰcsoj sztotŰni z-Volge krajine 'zivŰcsi nemcov, kŰ szo v-SzibŰeriji probali szrecsŰŰso bodŰcsnoszt szŰ iszkati.

PovnoŰzŰvajŰcsi evangelicsanci szo dugo lŰt neorganizŰerani bili i doszta neprŰlike szo mali za toga volo, ka szo brezi dŰhovnikov bili. DŰhovnika szo jŰko rŰtko gda bili mogŰcsi dobiti. ZzvŰnŰsnyŰ orszŰgov nyim je nŰ bilŰ depŰsŰtseno szŰ tŰakse pripelati. Ruszoszka cŰrova vlŰda je sztrdnov szŰgurnosztŰjŰv zasztŰlala vszo verszko gibanye esce i po GusztŰv Adolfa drŰstvi nyim na cŰrkvi zŰdanye poszlano podpero nŰ dopŰsŰtŰla priŰjeti. V-1858. leti szo v-SzibŰerii 'zivŰcsi evangelicsanci szŰ szamŰ fundŰalivali edno podporno drŰstvo, ali tŰo je szlaba bilŰ i nŰ je moglo jŰko podpŰrati evangelicsance. KatolickŰj naj prerazmimo, na kak velikom presztori je mogao eden dŰhovnik vernike vŰobszŰŰzŰvati, li szamo edno pŰldo prineszŰm gori: v-1912. leti je Tomski ev. dŰhovnik v-ednom leti szam jedŰni 1314 decŰ okr-szto, nyegove gmajŰne presztor je vŰksi bio od vezdŰsnyega Nemskoga orszŰga. EtŰ prinŰsz v-ti nŰjvŰksi gmajŰaj v-KriŰzevszkoj i v-PŰconszkoj sze komaj po ednoj do 150 decŰ porodŰ i dŰnok vidimo, ka vu tŰe velki gmajŰaj je nŰ zadoszta eden dŰhovnik na tŰo, ka bi veraŰkov dŰsevao potrŰbcsino popolno doprinŰsati mogŰcsi bio. Ka nŰj prŰvi k-tomi Tomszki evang. dŰhovnik?

Na dŰhovne szkrbnosztŰ zmŰnkanya potŰhsanye je nikeliko na pomŰcs prisla velika szvetovna bojna. Vu bojaszkom hŰpi je doszta jezero ruszoszki vojnŰkov prislo, kak zaroblenikov v-Nemski orszŰg, kŰ szo sze tam nŰvcsili nemski jezik.

Zvönfoga vuvszem prakticsni nemci szo povecse-
ráj vu vojni táboraj ruszom bibllo csteli gori,
razkládali szo jo i vcsili szo je na razkládanye
szvétoga písma. I tē na pobo'znoszt gibki
ruszi, kí szo do etega mao od Szvétoga písma
nika nē znali, szo 'zljali nyega szvéte pravice szí
oszvojiti. Predramili szo sze vu dūhi i szledi, gda
szo sze nazáj domō povrnoli, szo domá, kak le-
vitje na pomōcs bili dūhovniki vu cērkevni ōpra-
vica, razstortjene vernike szo vkūp szprávlali, po-
pēvati, Bogá moliti je vcsili, gori nyim csteli i
razklájali szv. písma. Na etakse verszko vkūpri-
hájanye szo domá 'zivōcsi pravoszlávi tūdi szpris-
li. Povidlo sze nyim je pobo'zno evang. szpēva-
nye, nájbole pa szvétoga písma razkládanye,
kaksega szo vu szvoji cērkváj, od szvoji popév
nigdár nē csūli, biblie szo nigdár nē vidili, tém
menye pa csteli, na Krisztusa návuk je jī niscse
nē vcsio. Kak szlēpe vere vernikom szo nyim
szamo zvōnēsnye ceremonije obszlū'závali i z-vnō-
gimi posztmi traktálivali, nē je tak csūdo, csi sze
nyim jo dūh zbūdo i 'zelo hititi k-csísztōj vretini
rēcsi bo'ze. Levite szo z-radosztjōv pozávati z-
edne vészi vu to drūgo, da nyim naj Bo'zo szlū'z-
bo drājjo. Oni szo pa sli z-szrdcá, kak inda apos-
tolje. Z-szebom noszécsi bibllo, stera kníge szo
nyim Anglisje i Amerikanci poszlali, ali dneszdén
je 'ze domá stampajo. Bibllo zdá 'ze z-velkov ra-
dosztjōv lōvijo i navsze kraje cstējo i kak náide-
ni drági kincs viziko prestímajo. Gda szo vu
zvōnēsnyi országaj 'zivōcsi evangelicsanci zvedili,
ka v-Sziberii i v-cēlom ruszuszkom országi nake-
liko 'zija národ Krisztusov návuk, szo dokoncsali,
ka do nyim napōmōcs. Amerikanszki evangeli-
csanci szo vkūppōbrali 25 million dollárov, v-na-
si pēnezaj 1400 million dinárov. Ete grozno veli-
ki dár szo v-Ruszii 'zivōcsim evangelicsancom
poszlali, naj 'znyimi theologicso akademijo posz-
távijo gori, i mladēnce dājo vōnavcsiti za dūhov-
nike. Za krátki csasz bode tak v-Ruszii zadoszta
evang. dūhovnikov, kí do rassūrjávali, na funda-
menti Jezusovoga Evangelioma, evangelicsanszke
szvéte vere csísztí návuk. Nebode szamo na 'zét-
vo dozorjenoga szljá doszta, nego 'znyeci tūdi bo-
dejo povōli, i mí vszi evangelicsanci z-velkov ra-
dosztjōv bodemo vidili, na kak velikom presztori
sze rassūrjáva szvéti evangeliom, gde je szlēpa
vera dūse do eti mao v-robsztvi drázala. Teda
vendar nasi katholicsanszki bratje 'ze ednōk pre-
vidijo, ka szmo mí tūdi krsztsanye i nē krivo-
verci, za kakse nász odūrnoszt právi!

Ali pa escse itak tō vedlūjejo, ka je kath.
jedīno zvelcsitelna vera, stera szvéti evangeliom,
Krisztusa návuk 'ze'zgti veli i nedopūsztí ga lū-
dēm csteti?!

Oh pa je Krisztus dosztim nazá dao ōcsi
vidēnye. Krisztusov evangeliom elnōk i vasim
kōvranom preszvēti ōcsi szvekloszt i ednōk príditi
má racsúnjemānye, kak je prislo v-Ruszii. Velika
podgovornoszt té'zi one, kí Krisztusov evangeliom
v-robsztvi drājjo, tesko bode nyi racsun dāvanye!!!

Múcsanye.

Trí—pét lét je potrēbno, dokecs sze dēte
prav navcsí gúcsati. Ali k-tomi, ka sze naj eden
odraseni navcsí múcsati, je 30—50 lét potrēbno.
Jesztejo i táksi, kí sze tō cserez cēloga szvo-
jega 'zitka nemrejo navcsiti. Gda trbē múcsati,
ali szí tih bidti? Múcsati je potrēbno, csi Bōg
kákso bolezen posle na nász, i mí obcsūtimo,
ka nász 'znyōv vcsiti scsé; csi sze nam neprá-
vicsnoszt godí, za steroga sze nam szrdcé zbur-
ka; csi od táksi dugováný gucsijo pred nami,
k-sterim mí nerazmimo. Jezero i lezero prlík sze
dá naprē, gda je vszigidár bōgse múcsati, kak kaj
k-coj praviti, med etimi prilíkami je nájvá'znēsa
ona, pōleg stera mí neprerazmimo one pōti, po
steroj nász Goszpod pelati scsé. Oh prijátel, ták-
sega hípa múcsi, ne mrmraj prōti nyemi, noszi
kríz z-trplivosztjōv, dokecs sze ti sors na bōgse
neobrné.

Senkana leckia.

Pripovēszt. (Poszlovensao FLISZÁR JÁNOS).

Vu edne ruszoszkoga országa nemske kolō-
nie vész je escse pred szvetovnov bojnov prisao eden
jeszenszki (novembra mēszeca) vecsér eden ru-
szoszki tr'zec. Jáko dobre vōle je bio, z-vedrno-
ga nyegovoga obráza i z-cēloga znásanya sze je
kázalo, ka je dober gseft narédo. Po nisternoga
glá'za vína i vecsérje potrosenyi szí je doli légao,
ali na drūgi dén je rano sztano, ino je zvedávao
od ostarjása za foringása, kí bi ga do nájbli'zānye
'zelezniske posztáje, stera je na szeden vōr hōda
dalecs bíla, gotov bio odpelati.

— Moj goszpōd, táksi cslovek sze prinasz
'zmetno náide — odgovorí nyemi ostarjás. Nicō
sze je vrēmen hitro na mrzlo preobrnolo i potí
szo cserez szkliszke i ledene grátale. Ali naj
probajo gúcsati z-Hartman Jánosom, nyegovi konyi

szo na osztro podkováoi, v-sziromastvi 'živé z-doszta drôvov decôv. Znâbidti ka on napré'z.

Tr'zec ga je k-szebi dao prizvati, steri je na lèpe recsi, i prosnyo k-koncovi gotov bio napré'zti i tr'zca odpelati. Tak szta szi dogúcsala, ka na drúgo gojčno rano sze vzeteta na pôť, ár de li tak mogôcse, csi kaj zmêsz nepride, do vécsara tápridti, da naj ob devétoj vóri idôcsega vláka nezamúdíta.

Na drúgo gojčno sze je Hartman János napovédano vrêmen tá posztavo.

— Szam szem prisao, moj goszpôd — ercsé — ár nemam hlápca i csi bi ga li meo, nebi zavúpao na nyega na tak dúgo pôť konyév.

Tr'zec je nenávadno veszéli i zadovolen bio. Escse szamo eden i pô dnéva — i pá de domá. Na szedeliscse sze je gori szpakivao, dobro ode-no, v-bundo i v-toplo odêvko notri zamotao. V-késznom novembra vrêmeni v-ruszoszkoj klími po ruklasztój, zm'r'znyenój ceszti sze od ráne gojčne, do késznoga vecséra pelati, je bogme nê veszélo potúvanye, nebi bilô za nase 'živce, ki szmo navadjeni, da je kolodvor tó nájevcs edno, ali dvé vóri dalecs odnász?

Komaj, kak szta vö z-vészi prisla, szi je prestímáno, poménsávajôcs, nepremísleno zácsao z-foringásom zgovárjati.

— Prijátel — zácsa pítati — jeli pa ví escse itak verjete, ke jeszte Bôg?

— Ka bi pa nobi vervali! — odgovorí foringás, zburkajôcsi sze. Moj goszpôd mí szmo bogábojécsi lüdje, szvojo vero vise vszega dr'zimo naszvêti.

— Kak vídím, tó sze bogme jáko ká'ze z-vász — odgovorí tr'zec. Nebi skôdilo vszákomi etaksemi zaosztányenomi pávri vszákó leto na edno-dvá mészeca v-Petrográd (zdá Leningrád) príditi szvét probat i vídit. Csi bi szamo ednôk v-Petrográd prisao, zagvúsnô bi tápovrgao, doli bi szlêkao z-szébe vszo szvétoscso. Návcso bi sze priátel, ka je Bôg 'ze mrô. Vis mí varasanci tó 'ze dávno známo. Nam nê trbê ni vere, ni vadlúvanye. Mí neverjemo vecs té vnôge indasnye blôdnosztí, fabulne histôrije. Mí neverjemo vu Bôgi.

— Naimre, gda nas pôv, szilje szpokúpje-te vküper po 'zétvi — odgovorí Hartman — ták-sega hípa szem 'ze dávno szpoznao jasz nad vami, ka neverjete vu Bôgi.

Szreca, ka je tr'zec nê vido v-zorjaszkom mráki foringása razburkani obráz. Toga krepkoga zrásza germána roké szo sze 'ze v-pesznice

sztisznoe na té púsztni gucs i ocsi szo sze nyemi 'zariti zácsale od razburjenosztí.

— Pôleg vszega toga pa moj goszpon — nadaljáva Hartman, malo sze pomirjeni kázavsi, Bôg dönok jezste. Tó jasz dobro znam. Znâ tûdi cêla vész. Vam tam vu váraši doszta morejo lagati niksi plêvnyeci, ka sze nateliko dáte od nyí oszlepiti i z-Bogá tak neszrámmo szpozábíti. Jasz negucsím ra! vu zrák. Ka právim, tó verjem i escse z-priszegov potrdím, dnesz do vécsara, do devéte vöre, prvé, kak do posztáje prídeva, vam poszvedocsím, ka jeszte Bôg, nê je vmrô, nego 'živé i eti obri nász preblíva.

— No, tó bi jasz rad vido — ercsé tr'zec spotárno.

Potom szta tiho grátala. Vu velike ravnice dalecsíni sze je tak vidilo, da nikam nemreta príditi, pa je Hartman nê milúvao konyév. Medtém sze je vu míszi vtóno. Tr'zec je nagôszti napré jemao z-bunde 'zebke z-vutkov (z-palinkov) napunyeni gla'z. Cigaretline je kadio. Eden za drúgim je ji vecs tászposzkádo . . . z-fúcská-ro szi je.

Obêdivanya vrêmen je bilô. V-ednoj globokoj pôťi, gde szta bole zazávitjom bíla, gde je veter nê tak meo môcsi, je Hartman sztavo konye, gori nyim je zvézao na gôbce turba z-obrokom, z-szedeliscsa je napré poiszkao sztrosek, steroga nyemi je 'zena na pôť szpakivala. Ponízno szi je doj nagno glavô i Bogá je molo. Tr'zec je szmehécs glédao tó k-obedi priprávlanye.

Hartman sze je pa nika nê szramotio za toga volo — to nájmenye sze je dao grô'zati. Trszci je, kak je tó prisztójno »Na zdrávje« 'zelo i obêdivati zácsao. Nika drúgo je nê bilô pri nyem kebúvanya vrêdnoga, szamo telko, ka je celô nerecslívi pôsztao. Zaman nyemi je pripovedávao tr'zec Bôgvê, kakse veszélna prígodke, te nájjakse sálnosztí, spájsz, szo sze ga nê prijale i nê genole na gucs.

Po obêdi szta szi znôva na kôla szela i nadaljávala potúvanye escse izda proti na 30 kilometrov dalecs bodôcsemi 'zeleznikomi posztáji.

Krátki jeszénszki dnévi szo sze hitro na vécsar preménili, zamracsilo sze je. Kak sze je szunca okrógli potács vu dalecsíne ruszoszke ravnice krô'zi szkrio, Hartman je pregôvoro:

— Goszpon, glédajte etam éni bre'zics! Dvé gôlivi drévi jeszteta nanyem. Pred dvema letoma sse je tam grozno delo zgôdilo. Níki bogat 'živinotr'zec je potúvao tû sze po szenyi. Razbojnici

szo tam nad nyega vdrli, z-revolverom szo ga szmrli sztrélili, glavô szo nyemi razkukli i pêneze do szlédnyege rúbela porobili.

Po trszta hrbti sze je mrzlica raszípala. Na pamet nyemi je prislo, ka je escse revolver túdi domá na sztôli pozábao, gda sze je na pôtvzéó i zdá z-práznimi rokaml potúje po velikoj ruszkoj dolíni.

— Nê szem sze szômno — muklá vu szebi — ka bi v-etó krajni tak nevarno bilô potúvanye. Tak szem miszlo, ka tú vu gvúsnoszi jeszte pôtnika 'zítek.

— No, tô rávno nemremo praviti — odgovorí foringás z-mirovnim glászom. Víditi goszpon, eti, gde midva potújeva, vu vecs vôr hoda ni edne híze nega, narétci sze szrécsa cslovek z-cslovekom. Na vmorjenoga trszta szo sze li naeden írtao leta namerili, gda szo 'ze nyegovo têlo navékse vucké razdrápali i kôvranje raztrgali. Ár eti bogme 'zítek i vrédnoszt jedáo li szamo te dober Bôg varje i bráni.

Potom nanágli kôla durguejo. Hartman je doli sztôpo z-kôl i pravo je:

— Doj sztôpte!

Trzec je tak miszlo, ka sze je kolô szúno-lo vktúper, ali sze je pa kaj drúgo zgôdilo i doli sze je zbsfnyao z-szedeliscsa. Kak sze je obrno, grozno vidénje je zagledno. Hartman je z-csizme száre eden veliki nô'zic potégno vó i z-trdim glászom pravo nyemi:

— Poklekni doli, ali prvle vrzi doli z-szébe bundo, nescsem, ka bi sze szkrvávila. Moli Bogá, ár ti je tú szlédnya vóra.

Trszta miszli szo bisztre bilé, liki sztrêla. Dobro je znao, ka z-zmetnov bundov nede mogao vúidti. Vido je, ka z-grôbim kocsisom nebode ládao. Obsúto je, ka je tú konec. V-pamet nyemi je prisla familia: 'zena, mála deca. Cêlo nyegovo bívoszt je sztrahsna bojazen obszêla, trepetajôcs je zácsao odkapcsúvati 'zmetao bundo.

— Pascsi sze! — sztrôbi na nyega Hartman — pêneze scsém meti. Hrame mi trbê delati i 2000 rúblov mi trbê. Morem je szpraviti, csi je li z-zemlé zgrenem vó.

Trzec sze je hitroma trôstati zácsao.

— Nevmorí me. 3000 rúblov mam priszebi. Vsze ti je tá dam, milúj mi 'zítek!

— Jeli bár, de me pri nájbli'zányoj 'zandárszkoj posztáji obtó'zis? Za strti tao vóre te

vmorim. Mrtvo têlo ti etam v-prepaszti zakopam i vóri mi, ka niti vrana nede za tebov krákognivala.

Trszta cselo je mrzel znoj polêjao. Jávkati, moliti sze je zácsao, szkuzé szo nyemi tekle zôcsi.

— Szmilúj sze mi! Szmilúj sze mi!

— Ne írdolújva — ercsé foringás.

— Bôgse de, kak náprvle odpraviti. — Vrzi doj buudo, hitro doj poklekni i moli. Nika sze neboj, nede trpelo dugo.

Trzec je doj szlêkao buudo. Doli je poklekno i zácsao je naglász moliti.

— Bôg moj szmilúj sze mi! Odpúsztí mi vsze moje grêhe. Szmilúj sze mojoj szirôti túvárisici i vbôgim mojim szirôticam. Potom nyemi je jocs zasztavo rêcs i szamo ete recsí szo sze csúle:

— Bôg moj, Bôg moj, szmilúj sze mi!

Foringás je eden csasz glêdao predszebov klecsécsega i z-szmrti bojom sze bojúvajôcssega csrvá trápanye i etak je pravo:

— Sztani gori! Tak vídim, ka szi dönok najsao Bogá. Zdá 'ze túdi znás, vu koga rôki je tvoje 'zítek. Hartman János je nê razbojnik, k-tomí nema szrdcá, ka bi escse ednoga piscseta sinyek vrezao prêk. Nika drúgo szem nê steo, szamo poszvedocsiti, ka szem ti dnesz gojáo pravo. Pokázati szem ti steo, ka jeszte Bôg. Tô pa vzemi na znánye, ka Hartman Jánosi z-isztinom trbê oni 2000 rúblov na hramôv zidanye, stero bi szi zdá nalehci szpravo, csi nebi bilô Bogá.

Ali jeszte! Vídís, ka zná zapovedávati. Bôg je bio túdi eti i pokazao je szvojo zmo'znaszt. Gori szi szedi na kôla, i pelajva sze . . .

Z-recsjôv je tô nemogôcse vöpovedati, ka je trzec csúto, gda sze je z-gôbca szmrli oszlôbodo. Mucsécs i vu szébe vtonyeni je szedo, dokecs szo sze pri ednoj klúcski ceszté kolodvora lampasje nê ôzdalecs szkázali . . . Tú szmo goszpoda — ercsé foringás . . . Trzec je doj sztôpo z-kôl. Zahválo je foringo. Naprê je vzéó edno 100 rúblov vrédno banko i tá jo je dao foringási erkôcsi . . . Tô szi obdrzi z-cêla, moj priátel . . . Nê, odgovorí Hartman, za 6 rúblov szva sze pogôdila, jasz z-edaim fillêrom vecs nevzemem. Ka szem szpuno, szem szrdcá vcsíno: vu Bo'zem iméni . . . Za ono málo detecso lec-kijo, stero szem ti dao, nehodi meni nika, szamo te na tô proszim, ka csi od vere, vadlúványa, od Bogá nepremísleno scsés gdate gúcsati, vszigdár sze szpômeni z-Hartman Jánosa.

Tanàcs.

Koga lûbis, kî te lûbijo,
Csi te zbantûjo, oranijo:
Ne szrdi sze na nyé predugo!
Ali tû'zi sze, csi szo szûhe
Szkurê, od boleznî szpresane:
Odpûsztil na dobro ti bodo.

Kelkokrát sze neprerazmimo,
Lû'bne kelkokrát zbantûjemo,
Csi nam szrdcê rávno tak nescse.
I mî krvavîmo v-toj rani
I nász tûdi boli vu szrdci:
Stero gîzdoszt szpoznati nescse

Neboj gîzdav, boj sztanoviten;
Tak de i ov tebi ponîzen,
Ino bode tebi vugoden;
Ár nescákano zná prîdti szmrt!
Zaprê nasz kmîcsen grob tá vu vrt,
Zmîriti sze nem' meli vrejmen! F. J.

Cérkevne historije opomenitel na junius mészec:

2. Nádasdy Tomás †1562. — 4. Karsay Sándor †1902. — 7. Gerhardt Pavel* 1676. — 8. I. Rákóczy Juri* 1593; Francke Agost Herman †1727. — 13. Luther Mártona i Bora Katarine zdávanye 1525. — 19. Odprtje 'zinata v-Niceaji 325. — 23. Méra szklenenyé v-Becsi 1606. — 24. Gusztáv Adolf z-szvojim seregom pride v-Pomeránio 1630. — 25. Augsburgskoga verevadlûvanya gorîcsenyé na Augsburgskom orszacsom gyûlési 1580; Vödánye Concordia-knige 1580. — 27. Dispotácija sze zacsne v-Leipzigi 1519. — 29. Pavel apostola odglavlenye v-Rimî pod Nerojom 64. Pôleg tradicije szo na isztom dnévi cbeszili Peter apostola z-glavov doli.

„Lûbezen sze szkuzi za vöpreminôcse, ali vera gorîposzûhsî szkuze.“ (Conrad)

* * *

„Nem gondolja hogy az egyházi közvélemény tájékozottsága elengedhetetlen föltétele a lûktetô egyházi életnek? Ha igen, akkor ha Ön fölényességből vagy közömbösségből nem értesíti az egyházi sajtót arról, ami az Ön vezetése, vagy részvétele mellett történik, suloyosan vétkezik egyháza ellen.“ (Evangelikusok Lapja.)

Rázloczni máli glászi.

Radoszti glász. „... Ovo jasz szem z-vami vszáksi dén, notri do szkoncsanya szvétâ.“ (Mt. 28, 20)

Oszebnî glászi. Kapi Béla pûspek i 'zena nyihova Hegedûs Katalin szta maj. 28. szvetîla szvojea zdávanya 25 létnico. Szombathelyszka fara je nyima darûvala pri toj prîliki lombrov vênec z-25 szrebrnîmi lîszti, Vu cêrkvi szo Zongor Béla sinyôr blagoszlovîli nyidva. Mî tûdi doszta blázeti lét 'zelêmo nasemi bivsemi pûspeki i nyihovoj famîlijî! — Pálmai Lajos, gyôrszki dûhovnik, bîvsi sinyor, szo jun. 1. v-pokoj sztôpîli. 39. lét szo odprávlali blagoszlovno szvoje pozványe. — Na Slovaskom szo zebráni za pûspeka záhodne krajine po szmrti Dr. Zoch Samuela sinyor Fajnor Dusan. — Mesterházy László dûhovnik v-Pápi szo apr. 25. sztaroszti szvoje 52. leti mrlî. Prvle szo v-Sárvári bîli dûhovnik, potom za Gyurátz Ferenc pûspekom v Pápi. — Dedinsky János bácskovszki szlovenszki konsenior szo máj. 18. vu Goszpodni zaszpalî.

Uredba od ôdpéranya i zapéranya trgovin i obrtov, stera je t. l. májusa 9. naprêdána v „Službeni Novinaj“, je na nász evangelicsâne gledocs v nîsternî szvoji tála j áko skodlîva. Na pêl-do — Cslen 20. szrendelûje, ka ob verszki szvétki morejo bîdti vsze obratovalnice prîpadníkov dotîcsne vere zaprte vez dén. I zdâ szo naprêzamerkanî cêrkveni szvétki za pravoszláve, za r. katholicsâne i za muslimane. Alî od protestanski szvétkov ni edne rêcsi nega. Pa vendar szmo mî tûdi notrîvzêto vadlûványe! I mámo velke szvétke, stere neszvetî na pr. r. kath. cêrkev. Rávnotak r. kath. cêrkev má vecs szvétkov, stere mî neszvetîmo. Velîki szvétek je vu nasoj cêrkvi (kak i pri pravoszlavnoj tûdi) Velîki Pétek, Prôttomi Trikrálov dén vu doszta mészti pri nasoj cêrkvi neszvetîjo. Nîndri pa neszvetîjo vu nasoj cêrkvi Têlovo i Vszêszvétcov dén. I zdâ dônok szkoron vu sciszta evangelicsanszki obcsinaj na dén têva r. kath. szvétka naj zaprête májo nasi trgovci szvoje baote?! Kak na zádnye je skodlîvo gori pôzvao predszedník Szobotskoga trg. gremia nase trgôvce, naj na Têlovo zaprête májo szvoje baote! Tak nezvolno naj szvetîjo tîszti r. kath. szvétek, steri je predvszem prôti protestánsom obrnyeni?! (Vîdi Tridenti Koncil, 1546.) Jáko 'zalosztno je, ka nász natelîko nazájîszkajo i neglîhávalo

povszédik. Na eto novése bantüvanye goripozovémo pazko nasi cérkevni oblászt!

Pozáv Prekmurska evangelicsanszka sinyória szvoj návaden létni gyűlés juniusa 29-ga bode dr'zála v-Pucinci, na steroga sze vsze postüvane gmáne z-tém opomínanyem pozovéjo, da vu naprej dr'záni gmánszki gyűlésaj szvoje zavüpnike odeberéjo i z-pravilno obravnanimi napiszki oblasztsene na gyűlés poslejo. Redovék: 1.) Ob 1/2 9 vöri bo'za szlüzba, za töv offeritorium na podporno drüstvo. Po bo'zoj szlüzbi sinyörszki gyűlés vu cérkvi. Gyűlésa ösznov. Napisznika veritelov vöimenüvanye. Predsednika predgovor. 2.) Naznanoszt od na predsedníksztvo notridáni vötumov. Poszebni csesztüfkov i odbornikov zebéranye 3.) Sinyöra naznanénye i toga punktumov razprávlanye. 4.) Preminöcsega leta sinyörszkoga gyűlésa napisznika razprávlanye. 5.) Statistika 6.) Diacszkoga doma naznanilo. 7.) Racsunszkoga sztolca naznanénye. 8.) Péneznika racsundávanye. 9.) Podpornice gyűlés. 10.) Prosnye. 11. Prisesztznoga leta gyűlésa meszto.

Murska Sobota 1928. jun. 11.

BENKO JOZEF

inspektor.

KOVÁTS STEFAN

sinyör.

Dolnya Lendavszka gmajna je premínöcsi tjeden pod vizsiko postüvanim Kováts Stevan sinyöra predsedníksztvom znameniti gyűlés dr'zála. Obrvim, ednoglaszno szí je dotésnyega administrátora g. Skalics Sándora za rédnoga dühovnika odebrála. Te odebráni mládi dühovnik je z-toplím i navdüsenim govorényem gmajne zavüpanye zahválo, steroga hípa szo ga g. sinyör z-szrdcá pozdrávlali. Eto pöt i mí tüdi Bu'zi blagosztov proszimo na nyega i na pozványe nyegovo. Razprávlao je nadale gyűlés gmajne ednoga dávnýega 'zelénya, cérkvi zidánya mogöcsnoszt. K-tomi deli bár escse zdaj szamo cérkvi predpravko (plán) i proracsun, zvöntega 60,000 dinárov pénez má, geto de cérkvi zidanye i notri obravnanýe do 250,000 din. kostalo. Ali má gmajna edno na kondigacijsko pozdígnyeno hízo, stero je vu Bógi vöpreminöcsi Balogh Árpád knigvezár z-táksim zrendelüvanyem nihao gmajni, naj jo v-pripravnom vrémeni odá i 'znyé cène cérkev dá zidati. Zdá sze je na tö zidino naisao küpec, tak da z-töv cénov zidanya sztroski sze vu velikoj meri pokríjejo, te nepokriti tál 'ze nede sztrahslivo veliki, tak da sze gmajna trösta, ka po vrémeni z-Bogá pomocsjöv z-dobri düs szamovolni dá-

rov sze rési toga bremena. Csi sinyörszki gyűlés k-tomi privoli, tö je tö doprineszti za mogöcsno prevídi, teda D. Lendavszka mála, ali velke vréloszti gmajna zacsne zidati Bo'zo hízo. Teda do 10 prékmurszki evang. gmajn 'ze vsze mele cerkvi. Bög dáj, ka tak bode!

Szamovolni dári na goridr'zánye i razsirjávyne Düsevnoga Liszta: Drvarits Stevan Lemerje 6 Din, Zrinszki Stefan Morávci 20 Din, Szvétec Béla z-Binkovec 10 Din. Radi bi nadaljávali! Szrdcsna hvála!

Ruszoszki szovjet je pod szvojim 10 létnim gorisztöjnyom 3 milio lüdi dao oszmrtiti. Z-té je vecs, kak 1 milion polodelcov i 300,000 delavcov bilo.

Kelko liter jeszte vu Bibliji? Vu Bibliji jeszte 66 knig, 1189 talov, 31,373 versusov, 773,693 récsi i 3,538,483 liter.

Dári k-neszprjhlivomi venci v-szpomin na Luthárovo Fliszár Sarolto za Diacszkoga Döma stipendij: Banfi Belova Lemerje 10 D, Goricsan Gizela Polana 10 D, Kühár János (Jákob) Pucinci 20 D, Luthár Karolina Radkersburg 40 Din. Nájszrdcsnésa hvála za té korine postüvanya!

Evang. solszke decé z-püconszke fare v tek. solszkom leti je bilo: v Püconszkoj stírirazrédnaj fárnaj söli 201, v Brezovszkoj drž. söli 65, v Andrészkoj dvárazrédnaj obcsinszkoj söli 84, v Moscsanszkoj dvárazrédnaj obcsinszkoj söli 102, v Predanovszkoj drž. söli 25, v Szebeborzkoj drž. söli 36. Szküpnö 513. — Edno 20 decskov, doticsno deklic z fare pohodjáva szrédnýe solé.

Zárok. Szvétec Béla z-Binkovec, krcsmár i poszesztník, szí je zaröcsö z-Tisine Kodila Ivana, grefovszkoga upravitela, csér Irénko. Naj nyidva szpévája dugo trépése blázensztvo! Pri toj veszélej prilíki i mí gratulálivamo tak zaröcsenikoma, kak szterisom, nasim priátelom i díjacszkoga döma dobrocsinfelom.

Isztinszki napiszek. Vréli krsztsensfk je napiszao eto na dveri szvoje híze: Nemam eti sztálnoga meszta.

Premínöcsega mészeca szo Murske Sobotke velke obcsine odborniki i mésztini drüstev predsedníki zgováryanye, szejo dr'zali, gde szo szí od toga pogucsavali, ka kelko i na kakse cíle naj proszimo za Prékmurje z-onoga velikoga poszojila, stero dr'záva zdá proszi i rada bi dobila od zvönésnyi országov napöszodo?! Na szeji szo nazöcsi bilí vizsiko postüvani, vpokoji bodöcsi

goszp. plebanus, krajine nájsztarësi národni poszlanec Klekl Jó'zef. V-dugsem govorënyi szo gúcsali od nase prekmurszke sztáve, med sterim szo od dvojege dugovánja djáli szvedôsztvo. Tô szo pravili g. poszlanec, ka csi oni gda kaj za Prëkmurje proszijo v-Beográdi od ministrov, vszigdár ji z-tém odposlejo: Prëkmurji nedámo nika, ár szo prëkmurci z-csiszla magyaroni. Goszp. poszlanca ete recsi mi edno sztáro pripovëszt ponôvijo v-glávi. Ednôk je eden sziguren súsztër nôvoga inasa vzéo k-szebi. Szôszedje szo li hitro napamet vzéli, ka szíromacsek inas vszigdár z-túznim obrázom z-szkuznatimi oczmí príde vö z-delavnice. Eden szôszed je pítao toga szigurnoga májsztra: ka delate z-tém nôvim inasom, ka je vszigdár tak túzen i zajôkani? Pa ga zadoszta bijem, náj bi malo veszelësi grátac, ali nika nevalá, on li 'zaloszten osztáne, odgavorí te sziguren májszter. Goszp. Klekl poszlanec szo tô túdi pravli, ka v-Belgrádi eacse i nyi za magyaroná dr'zijo. Té govor mi edno drúgo prigodko ponôvi v-glávi: Edna 'zenszka sze je jócsics tó'zila mó'zê, ka nyê szôszedov Gyurko nedá míra. I té mó'z meszto toga, ka bi sze grozno razszrdo na hûdoga Gyúrka je szmehécs krotko erkao joczécsoj 'zeni: »Sára, tí sze prestímávas«!!!

Gornja Slávecsa. Dári na cérkevzídanye po zlátój knigi: g. Schwela ev. dühovník vu Disszeni (Laušitz) 100 Reichs Mark, Ev. cerk. obcsina Szurcsin (Bácska) 73. Din., Prekmurszka Banka D. D. 200 Din., Csurman Franc nas vréli küzdoblanszki veski kurátor je vu Dôberszkom (Neuhaus a/Kl.) ev. fari vküperpôbrao 458 Schillingov, Hajdinjak Jo'zef iz Dol. Szlávecse 50. Din., g. Obál Jenô z-tílv. iz Pertocse 100 Din., goszpá Kováts Károlyova iz Gor. Szlávecse 100 Din., Ev. cerk. obcsina iz Zágreba 500 Din., Marics Gusztávova iz Nuszko-ve 50 Din., Celec Marija roj. iz Gor. Szlávecse poszlála iz Argentinije 1 Dollar, konfirmandusov áldov 190 Din., g. Partek Franc, cerk. inspektor iz Szerdice na szpômenek † tûvárisice 100 Din., Edna pobo'zna krsztšenica iz Gor. Szlávecse 50 Din., Pozvék Mátyás z-tílv. iz Gor. Lendave 50 Din., Leposova vdova, krcsmarica iz Trdkove 100 Din. Vszém daritelom nájtöplësa hvála! — Na »Podporno drústvo« szo szledëcsi dári vküpnabráni: G. Szlávecsa 124.50 Din., Dol. Szlávecsa 79. Din., Nuszko-va 72 Din., Kêzdôblan 40 Din., Szotina 101 Din., Szv. Jári 27 Din., Gor. Lendava 10.50 Din., Pertocsa 35 Din., Vecsészlavci 16 Din., Vidonci 16.50 Din., Szerdica 41 Din. V so-

láj gmaïne nase szo 'deca darívali: 102.20 Din., Offertorium po bo'zój szlú'zbi: 76.15 Din. Vszëvküper je tak letosz darívano na »Podporno drústvo« v gmajni nasoj: 740.85 Dinárov. Na Szexagaesime nedeli po bo'zój szlú'zbi dr'záni offertorium na fond stampov nasi darívano 90.10 Din. Bôgi bôjdi díka i hvála za vsze tô! KOVÁTS düh.

Dári na Diacski Dom v pucinszkoj fari po zlátój knigi: Kùhár János (Jákob) Puconci 10 D., Vrecsics Lajos Gorica 10 D., Banfi Jó'zef kurator Moscsanci 50 D., Lukáts Jó'zefova Puconci 20 D., Zrinszki Stefan Morávci 20 D., Kocsar Stefan Puconci 10 D., vd. Skrílec Mihályova Lemerje 10 Din. — Vszém etim dobrovolnim daritelom naj vsze plácsa miloscse Bôg, ár szo Nye-mi vugodni etaksi áldovi!

V-Puconszkoj fari je na Prëkmurszko Ev. Podpornico szledëcsi áldov vküpnabráni: 1) dohotek mosnye na 'szvétek reformácije 60.20 D., 2) na Trikrálovo pri podpornoj bo'zój szlú'zbi offertorium 345.60 D., 3) po vesznica j nabráni áldov: Andrëci 86 D., Bokracsi 38 D., Brezovci 128.50 D., Dolina 32.50 D., Gorica 44 D., Kranci 26 D., Lemerje 87 D., Markisavci 64 D., Moscsanci 85 D., Pecsarovci 60.50 D., Polana 57.50, Predanovci 67.50 D., Puconci 216.50 D., Pu'zavci 70 D., Sebeborci 69 D., Salamenci 71.60 D., Vanecsa 83 D., tak v-17-ti obcsinaj je vküpeprislo 1286.60 Din., 4) dohtek vu cérkvi bodôcsi podporni ladic 44.50 D., 5) Konfirmandusov áldov 222 Din. Vszëvküper je tak dáno na Podpornico 1958.90 dinárov.

Poszvetsávanye grobni kamnov. Kocsar Jo'zef i tûvárisica v Kupsinci szta lêpe szpômenka kamne dalá posztaviti na grobe szvoji nepozábleni drági mrtvecov. Ednoga János i Jo'zef szinoma, ednoga sztarisam: Kocsár Matyasi i Goricsan Kataliní, i ednoga Ferenc i Lajos szinoma. Tê szpômenka krí'zi szo med genlívov ôszvétnosztjov májusa 20-ga dáni prëk szvojemi zren.lélüvanyi. Pri toj placsoj ôszvétnoszti je tao vzelo Szobotskoga Ev. 'Zenszkoga drústva odbor-niksztvo pod vodsztvom drústva vrêdne predszed-níkojca Dr. Sômenove Somogyi Márije i jáko velka vno'zina lúdi. Predgala szta Kováts Stefan sinyôr i Luthár Ádám puconszki dühovník. Szobotske fare mësani khorus je pod vodsztvom Ruzsa Ferenc kántora genlívo popévao. Sztrukovszka dvôja banda je pod dirigálivanyem Bako Károly s. upravitela khorále igrála: »Nej szem vesz práh . . .«, »Ka Bôg csiní, vsze je dobro«,

»Te szmrtil obládavniki . . .«, »Trdi grád . . .«. Po ôszvetnoszti je gyűzina bíla, pri sterolj szo nazôcsi bodôcsi 280 Din. aldűvali na Diacski Dom.

Dr. Ihmels szászki pűspek, bívsi theologiczni profesor v Leipzigi, edna voditelszka oszôba szvêta evangelicsánov, t. l. juniusa bode szvetio szvojo 70 létnico. Pri toj prílíki nyegovi vucsenſci, priátelje i csesztítelje ôszvetno szpômenko knigo dájo vő, vu stere redjenye nemske theologicsne zűanoszti nájodlicsűnűsi zasztópni ki vzemejo tao. Ta kűncsna kniga okôlik 135 Din. bode kostala i sze lehko zrendelűje pri Dr. Popp Filipi pűspek-administratori v Zagrebi.

Dári na D. Dom: Z-Kűpsinec pri Kocsarove famlilie preminűcsi kotríg kameni krűzov poszvetsenya prílíki vkűpdáni dári 280, z-Amerike Pápics Mári rodjena vu Vescsici 15, z-D. Lendave Fritz Gizela 30, z-Binkovec Szvêtec Béla 50, din. Szrdcsna hvála i blagoszlov. pob. daritelom.

Zahválén samarítánus. »Proszim Goszpón Dűhovnika, poszlao szem do nyű 100 Din. pűnez, od stere sume naj szpűsejo 50 Din. na Diacski Dom, 50 Din. pa na cűrkevni fond. Vu zahvál noszti, ka me je Goszpodin Bűg z-űzenov vréd z-véksega beteg a nazájpomogao, darűjem tő. Műscsanci, dne 21. maja 1928. Jo'zef Banfi.« Bár bi sze doszta etaksi zahválai samarítánusov naislo, da nebi pítao Goszpűd: Jeli sze ji je nű 10 zvrűcsilo? Gde szo pa ovi? Nű szo prisli hváló dávat?

Nűvo Lutheranszko gібanye. 1927. febr. 21-ga szo szvetili v-New-Jorki 100 lét gorű sztojűcse »Angliske Lutherűnszke konfesszie sztotne

létnice szvêtek. Szpűmenili szo sze pri toj prílíki z-v-Eisenachi v-1923-tom leti drűzűne szvetovne velike konferencie, stera je zűto bíla z-cűloga szvêta gmajn na zgovűrjanye vkűppozvűna, naj lűtheranszki dűh bole i bole razsűrűjawa i na vkűpdrűzűnye zbűdjawa. Naprű je bílű prineseno, ka ta drűga szvetovna convencia v-Kopenhűgo 1929. bode vkűppozvűna.

Priűeten gűszt. G. Dr. Popp Filip S. H. S. evangelicsánov pűspek műszeca 28-toga prűdejo v-Mursko-Soboto. Na drűgi dűa 29-toga bode v-Pűconce sli, gde tál scsűjo vzűti na evang. sinyűr-szkom gyűlűsi i ôszvetno prűk dájo Visziko post. goszp. Luthár Ádami pűconszkomi dűhovniki po Nyegovoga Velicsűnszűva Krűli milesztivno darűvano odlikovűnye. Szrdcű csűkamo i toplo pozdrűvlamo nasega vűsjega pasztűra; radűjemo sze ka mo pű meli prílíko Nyih eti v-nasem krűgi csesztiti. Bűg ji prineszi!

Missionűrszko delovűnye. Nűvi missionűrűje szo sli v-Kurűsztan i v-Persio na dvű leti vrűmena. V-Sanj-Bulagh-i jeszte eden missionűrszki spitűl, lűdszka sűla z-petimi missionűrmű i z-6 doműcsimi rojűkmi szlugami.

D. Oskar Pank † Aprila 14-ga, malo pred dokoncsanyem szvoje 90 létnice szo mrűli Dr. Oskar Pank, bívsi pűspek i dugi cajt prezident Gustav-Adolf-Drűstűva. Z nyihove dobrűte je vdűblao k-senki hrűno prűk ednoga semestra na Leipzigszkoj diűacszkoj menzi nasega lűszta glűvni reditel. Blagoszlov na nyihov szpűmenek!

VELIKA OBČINA MURSKA SOBOTA,

naznanja, da je zaűela poslovati dne 1. junija 1928. v Murski Soboti

OBČINSKA HRANILNICA

Svoje poslovne prostore ima v soboűkem obűinskem domu ter :—: bo odprta vsak delavni dan od 10—12 ure dopoldne. :—:

Sprejema vloge na knjűžice in tekoűi raűun. Posojila daje na vknjűžbo in tudi na menice ter vrednostne papirje. — V obűinsko hranilnico dane vloge so popolnoma sigurne, ker garantira za vse njene obveze Velika obűina Murska Sobota z vsem svojim lastnim premoženjem in z vso svojo davűno moűjo.

BENKO l. r. župan.